AMGUEDDFA CYMRU

Edina Trust

Rhoi enw ar amrywogaeth o Gennin Pedr

I ddathlu 20 mlynedd o brosiect Bylbiau'r Gwanwyn i Ysgolion rydym ni'n gwahodd disgyblion i enwi amrywogaeth newydd sbon o Gennin Pedr!

- **Gofynnon ni i Fferm Esker am amrywogaeth newydd o Gennin Pedr. Dyma'r canlyniad!**
- **Edrychwch yn fanwl ar y genhinen-bedr oherwydd rydym ni eisiau i chi ei henwi.**
- **Byddwn ni'n cofrestru'r enw buddugol gyda'r Gymdeithas Arddwriaethol Frenhinol.**
- **Bydd yr ysgol fuddugol yn cael copi o dystysgrif gydag enw'r genhinen gan y Gymdeithas Arddwriaethol Frenhinol (RHS) a 10 o fylbiau o gasgliadau Fferm Esker sydd yn cyrraedd y safonau disgwyliedig mewn arddangosfeydd!**

Amcanion dysgu:

Gwyddoniaeth

- Adnabod ac enwi gwahanol fathau o Gennin Pedr drwy ddefnyddio priodoleddau gweledol fel lliw, siâp a maint.
- Deall pwrpas enwi rhywogaethau planhigion.
- Defnyddio technegau dosbarthu sylfaenol i grwpio'r Cennin Pedr ar sail priodoleddau gweledol.

Addas ar gyfer plant rhwng: 8-11 oed.

Mae enwi planhigyn yn waith caled! Darllenwch y wybodaeth ganlynol i sicrhau eich bod yn dilyn y camau cywir.

amgueddfa.cymru/dysgu/bylbiaur-gwanwyn-i-ysgolion/

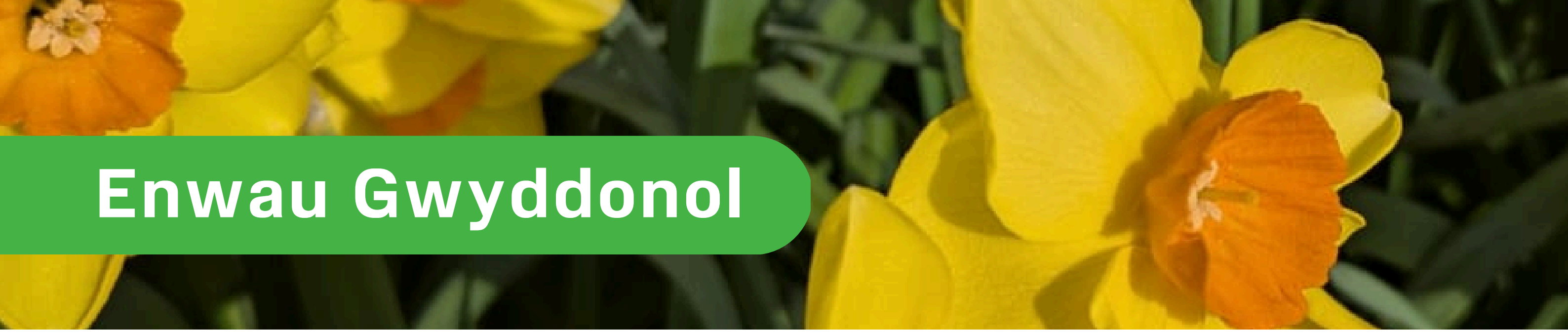

Enwau Gwyddonol

Mae gan nifer o blanhigion enwau cyffredin. Mae Clychau'r gog, Sgorpionllys, a Bysedd y cŵn i gyd yn enwau cyffredin. Gall yr enwau hyn newid; ond ni all enwau gwyddonol newid. Mae enwau gwyddonol yn helpu pawb ledled y byd i wybod yn union beth yw'r planhigyn, hyd yn oed os ydyn nhw'n siarad ieithoedd gwahanol!

Mae enw gwyddonol yn cynnwys dwy ran, y genws ac enw'r rhywogaeth.

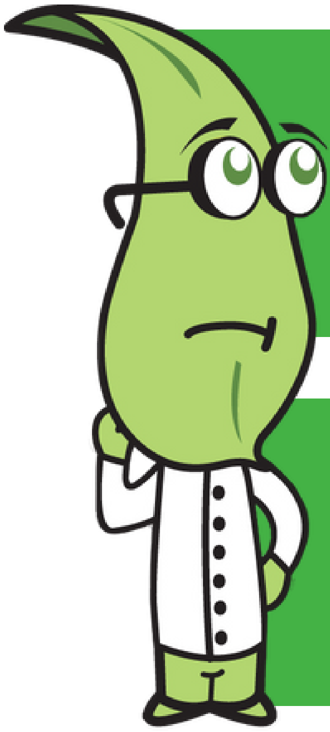

Mae'r genws yn debyg i gyfenw; dyma'r enw a roddir i grŵp o blanhigion sy'n perthyn yn agos. Mae'r Cennin Pedr yn perthyn i'r genws Narsisws.

Enw'r rhywogaeth yw enw'r planhigyn penodol. Yn aml mae'r enw hwn yn ddisgrifiadol neu'n cynnwys enw'r ardal lle mae'r planhigyn yn tyfu.

Mae rhywogaethau gwyllt Cennin Pedr yn cynnwys:

Narcissus pseudonarcissus
(Cenhinen-Bedr wyllt)

Narcissus poeticus
(Cenhinen-Bedr y beirdd)

amgueddfa.cymru/dysgu/bylbiaur-gwanwyn-i-ysgolion/

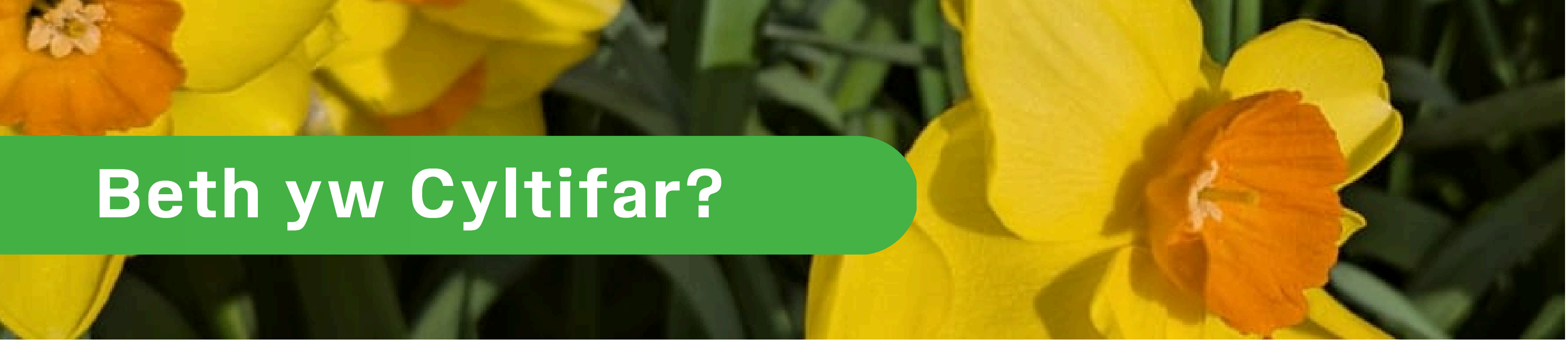

Beth yw Cyltifar?

Yn y gystadleuaeth hon amrywogaeth cyltifar newydd o'r Cennin Pedr fyddwn ni'n ei enwi, nid rhywogaeth newydd. Felly mae angen cadw ambell beth mewn cof wrth ddewis enw.

Mae Cyltifar (sy'n fyr am amrywogaeth cyltifar) yn amrywogaeth o blanhigyn sydd wedi ei ddewis a'i fridio gan bobl i gael nodweddion penodol - fel lliw y blodyn, maint y ffrwyth, gallu i wrthsefyll salwch neu arferion twf. Cylfitar yw ein Cennin Pedr ni.

Enwau Cyltifar

Mae dwy ran i enwau gwyddonol am gyltifarau, y genws ac enw'r rhywogaeth, ond ni ddylai enw'r rhywogaeth fod yn Lladin, mae'n rhaid iddo fod mewn iaith fodern. Rhaid i enw'r rhywogaeth gael ei ysgrifennu mewn dyfynodau sengl. Edrychwch ar yr enwau cyltifar hyn ar Gennin Pedr fel enghreifftiau.

Narcissus 'King Alfred'

Narcissus 'Tête-à-Tête'

Narcissus 'Ice Follies'

amgueddfa.cymru/dysgu/bylbiaur-gwanwyn-i-ysgolion/

Rheolau'r gystadleuaeth

Mae pob Cennin Pedr yn perthyn i'r genws Narsisws. Rhaid i'ch enw chi ddilyn y patrwm Narsisws '__________'.

Mae enwau Cyltifar yn cael eu hysgrifennu mewn ieithoedd modern: yn y gystadleuaeth hon rhaid iddynt fod yn Gymraeg, yn Saesneg neu'n ddwyieithog.

Dylai'r enwau fod yn unigryw: Ni ddylai'r enw fod wedi cael ei ddefnyddio ar genhinen-bedr o'r blaen. Ewch i Gofrestr Cennin Pedr y Gymdeithas Arddwriaethol Frenhinol i weld a ydy eich enw wedi ei ddefnyddio'n barod.

Ni ddylai'r enwau fod yn gamarweiniol (e.e. galw cenhinen-bedr felyn yn 'genhinen-bedr wen').

Dylai'r enwau fod yn greadigol ac yn ystyrlon: gallent ddisgrifio edrychiad, tarddiad neu berson/lleoliad. Gallent hefyd fod yn farddonol, yn hwyl neu'n symbolaidd.

Gall pob disgybl gyflwyno un cais. Cyflwynwch eich ceisiadau gyda'r ddolen isod. Rhaid rhoi enw, enw ysgol a chyfeiriad e-bost yr ysgol.

Mae'r telerau ac amodau llawn i'w gweld yma.

Ar ôl i chi feddwl am enw, sganiwch yma a'i gyflwyno.

**Bydd angen i chi roi enw'r genhinen, eich enw chi, ac enw a chyfeiriad e-bost eich ysgol.*